

Sociaal-emotionele vaardigheden

Leerlijn 1-2 vmbo-t/havo

Met onze doorlopende leerlijnen herhalen en verdiepen jouw leerlingen elk jaar hun vaardigheden. Zo worden ze steeds zelfstandiger en vaardiger, klaar voor de volgende stap in hun (studie)loopbaan! Laat je inspireren of stel zelf een lesprogramma samen dat aansluit op de behoeftes van jouw school of klas.

VAARDIGHEDEN	JAAR	LESSEN	LEERDOELEN
KENNISMAKEN	1	Wie zitten er bij jou in de klas?	- De namen van al je klasgenoten noemen; - Iets meer vertellen over een aantal van je klasgenoten.
		Welke afspraken maak jij met je klas?	- De schoolregels benoemen; - Afspraken maken met de klas.
	2	Hoe start je het jaar goed als klas?	- Aangeven hoe je het schooljaar gestart bent; - Met de klas bedenken hoe je er een topjaar van maakt.
		Hoe leer je je klasgenoten beter kennen?	- Benoemen welke eigenschappen, hobby's en voorwerpen bij jezelf en je klasgenoten horen; - Opnoemen wat je nog niet wist over je klasgenoten; - Goede vragen stellen om iemand nog beter te leren kennen.
SAMENLEVEN	1	Wat is vriendschap?	- Je mening geven over vriendschap; - Vragen beantwoorden over vriendschap; - Uitleggen wat vriendschap voor jou betekent.
		Wat zijn jouw normen en waarden?	- Aangeven wat jouw mening is over verschillende onderwerpen is; - Benoemen welke normen en waarden er achter jouw meningen zitten; - Een grappige uitspraak bedenken over iets wat jij belangrijk vindt.
		Hoe divers is jouw klas?	- Een profiel van jezelf maken; - Jouw profiel vergelijken met dat van een ander; - Verschillen en overeenkomsten in jouw klas noemen; - Nieuwsgierig zijn naar verschillen.
		Bekijk jij de situatie hetzelfde als jouw klasgenoten?	- Inzien dat er verschillende manieren zijn om naar een situatie te kijken; - Verwoorden hoe jij die situatie bekijkt; - Vragen stellen om de reactie van een ander beter te begrijpen; - Luisteren naar anderen.
		Bij welke groepen hoor jij?	- Aangeven bij welke groepen jij hoort; - Aangeven wat jouw rol in elke groep is; - Aangeven wat die groepen van jou betekenen.

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

Reflecteren

</

Sociaal-emotionele vaardigheden

Leerlijn 1-2 vmbo-t/havo

Met onze doorlopende leerlijnen herhalen en verdiepen jouw leerlingen elk jaar hun vaardigheden. Zo worden ze steeds zelfstandiger en vaardiger, klaar voor de volgende stap in hun (studie)loopbaan! Laat je inspireren of stel zelf een lesprogramma samen dat aansluit op de behoeftes van jouw school of klas.

VAARDIGHEDEN	JAAR	LESSEN	LEERDOELEN
SAMENLEVEN	2	Hoe ga je respectvol met elkaar om?	• Vertellen voor wie je respect hebt; • Uitleggen wat respect is; • Respectvol met anderen omgaan.
		Hoe leef je in een ander in?	• Je inleven in dat wat iemand anders leuk vindt; • Argumenten bedenken voor de mening van anderen; • Bedenken waarom het belangrijk is dat je je inleeft in elkaar.
		Hoe maak je iemand vrolijk?	• Opnoemen waar jij én je klasgenoten blij van worden; • Iemand opvrolijken op een manier die bij hem/haar past; • Een heleboel mensen tegelijk opvrolijken.
		Hoe ga je om met groepsdruk?	• Uitleggen wat groepsdruk is; • Vertellen hoe jij reageert op groepsdruk; • Vertellen hoe jij met groepsdruk kunt omgaan.
ZELFVERTROUWEN	1	Wat is omdenken?	• Een spreuk bedenken waarin je de situatie nét even anders bekijkt; • Een situatie omdenken van probleem naar kans.
		Hoe kom je voor jezelf op?	• Benoemen waarom jij voor jezelf mag opkomen; • Benoemen wanneer je wel of niet voor jezelf opkomt en waarom; • Op een goede manier voor jezelf opkomen.
		Hoe ga je om met emoties?	• De vier basisemoties en variaties daarop benoemen; • Je inleven in een situatie waarin je een sterke emotie had; • Tips geven en ontvangen over hoe je in een situatie komt omgaan met je emoties; • Benoemen hoe je juist niet met je emoties moet omgaan.
	2	Van welke gedachten word jij vrolijk?	• Negatieve en positieve gedachten benoemen bij dezelfde situatie; • Uitleggen wat deze gedachten doen met je gevoel en je gedrag.
		Hoe neem je het initiatief?	• De voor- en nadelen noemen van initiatief nemen en afwachtend zijn; • Tijdens een groepsopdracht het initiatief nemen of juist een stapje terug doen.
		Hoe vertrouw je op jezelf?	• Benoemen waar je goed in bent en waar je minder goed in bent; • Bedenken in welke situaties jouw kwaliteit van pas komt; • Bedenken wie je om hulp kunt vragen; • Op jezelf vertrouwen.

Reflecteren

Reflecteren

Sociaal-emotionele vaardigheden

Leerlijn 1-2 vmbo-t/havo

Met onze doorlopende leerlijnen herhalen en verdiepen jouw leerlingen elk jaar hun vaardigheden. Zo worden ze steeds zelfstandiger en vaardiger, klaar voor de volgende stap in hun (studie)loopbaan! Laat je inspireren of stel zelf een lesprogramma samen dat aansluit op de behoeftes van jouw school of klas.

VAARDIGHEDEN	JAAR	LESSEN	LEERDOELEN
COMMUNICEREN	1	Hoe breng je een boodschap verbaal over?	- De ruis in een gesprek beperken; - Je boodschap duidelijk overbrengen; - De boodschap van een ander begrijpen; - Aangeven wat de do's en don'ts zijn in verbale communicatie.
		Hoe breng je een boodschap non-verbaal over?	- Aan iemand zien wat hij of zij uitstraalt; - Houding, gebaren, mimiek en oogcontact gebruiken als je communiceert; - Je boodschap ondersteunen met non-verbale communicatie.
		Hoe breng je een boodschap digitaal over?	- Aangeven hoeveel tijd je besteedt aan verschillende manieren van digitaal communiceren; - Verschillende digitale communicatiemiddelen gebruiken; - Rekening houden met de doelgroep als je digitaal communiceert.
	2	Hoe voer je een goed gesprek?	- Een antwoord samenvatten; - Doorvragen; - Écht luisteren als iemand iets vertelt.
		Wat zet jij op social media?	- Jouw socialemediagebruik in kaart brengen; - Jouw grenzen op sociale media bepalen; - De gevaren en voordelen van sociale media duidelijk maken.

Reflecteren

Reflecteren

Sociaal-emotionele vaardigheden

Leerlijn 1-2 vmbo-t/havo

Met onze doorlopende leerlijnen herhalen en verdiepen jouw leerlingen elk jaar hun vaardigheden. Zo worden ze steeds zelfstandiger en vaardiger, klaar voor de volgende stap in hun (studie)loopbaan! Laat je inspireren of stel zelf een lesprogramma samen dat aansluit op de behoeftes van jouw school of klas.

VAARDIGHEDEN	JAAR	LESSEN	LEERDOELEN
CONFLICTEN VOORKOMEN EN OPLOSSEN	1	Is het plagen of pesten?	- Het verschil tussen plagen en pesten uitleggen; - Een definitie van pesten geven; - Als klas afspraken maken om pesten te voorkomen; - Stappen zetten als er toch wordt gepest.
		Hoe ga je om met ruzie?	- Opnoemen op welke manieren je ruzies kunt oplossen; - Bedenken welke manier handig is in welke situatie; - Bedenken hoe jij meestal omgaat met ruzie.
		Hoe voorkom je vooroordelen?	- Feiten van vooroordelen onderscheiden; - Vooroordelen tegengaan.
	2	Hoe ga je om met pesten?	- Verschillende rollen bij pesten noemen; - Bedenken wat iedere rol kan doen tegen pesten; - Bedenken welke rol jij meestal hebt; - Een voornemen opstellen om pesten tegen te gaan.
		Hoe ga je met conflicten om?	- De belangen in een conflict benoemen; - Vier manieren noemen om met conflicten om te gaan; - Conflicten oplossen.
		Wat kun je doen tegen discriminatie?	- Uitleggen wat discriminatie is; - Bedenken wat je ertegen kunt doen; - Uitleggen wat vooroordelen met discriminatie te maken hebben.

Reflecteren

Reflecteren

